

Geacht panellid,

In december 2015/Januari 2016 heeft u via het online inwonerspanel Rheden Spreekt deelgenomen aan het panelonderzoek Wmo. De vragen gingen over mantelzorg, vrijwilligerswerk, leefbare omgeving en ondersteuning voor (kwetsbare) inwoners in de gemeente Rheden.

Nogmaals hartelijk dank voor uw deelname! Graag delen wij de belangrijkste onderzoeksresultaten met u. In deze samenvatting zijn enkele figuren en tabellen met resultaten opgenomen, de 'n' staat hierbij voor het aantal respondenten dat de betreffende vraag heeft beantwoord.

Respons en betrouwbaarheid

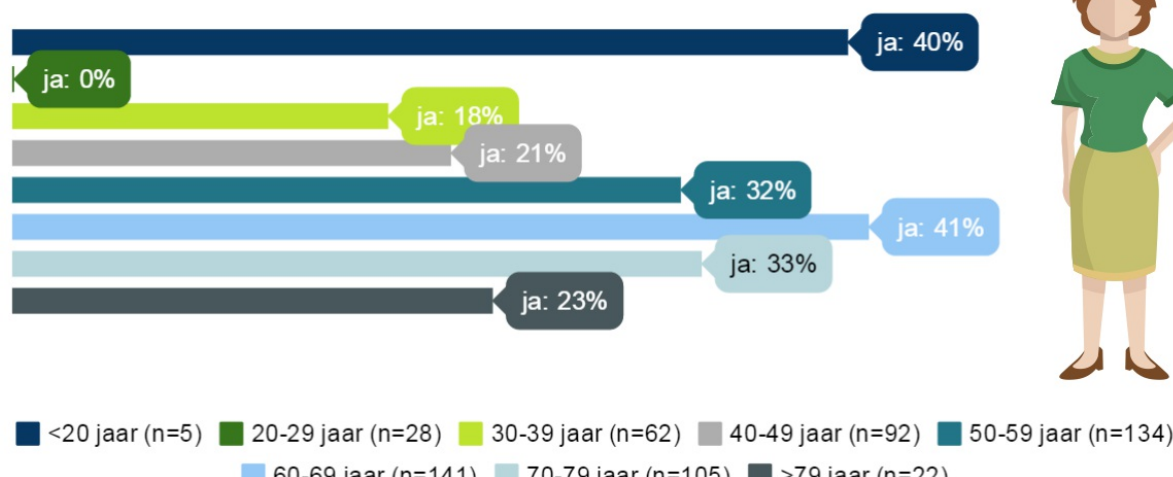
Aan het onderzoek werkten 590 deelnemers uit het inwonerspanel van de gemeente Rheden mee. Een respons van ongeveer 69%. Door dit grote aantal deelnemers is er sprake van een statistisch betrouwbaar en nauwkeurig onderzoek. Het onderzoek is daarnaast representatief over kern en geslacht. De representativiteit over leeftijd is (nog) onvoldoende (met name de jongste en de oudste groep).

Zorg voor naasten

Meer dan een kwart (29,1%) van de respondenten zorgt voor een naaste in de omgeving die hulp nodig heeft. De respondenten uit de leeftijdscategorie 60-69 jaar zorgen het vaakst (41,1%) voor een naaste uit de omgeving (figuur 1). Bijna de helft (43,9%) van de mantelzorgers zorgt al meer dan vijf jaar voor een naaste. Daarnaast geeft bijna een derde (30,6%) aan tussen de twee en vijf jaar voor een naaste te zorgen.

Zorgt u voor een naaste in uw omgeving die hulp nodig heeft?

Figuur 1

Ongeveer de helft (50,6%) van de mantelzorgers zorgt 1-8 uur per week voor een naaste. Daarnaast zorgt 23,3% tussen de 8-20 uur per week voor een naaste en 7,6% meer dan 20 uur. De mantelzorgers zorgen het meest (36,0%) voor hun ouders, maar ook voor de buurvrouw of -man (23,4%), partner (18,6%) en zoon of dochter (12,8%). Er wordt vooral hulp geboden bij het verplaatsen buitenshuis (55,8%), regelen van financiën (53,2%) en huishoudelijke taken (48,3%). Het grootste deel van de mantelzorgers geeft ook emotionele steun (68%). Opvallend is dat slechts 12,9% helpt bij de persoonlijke verzorging.

Opvallend is dat 42,4% van de mantelzorgers aangeeft dat er te weinig mensen zijn om de zorg mee te delen, en dat 37,8% aangeeft dat het mantelzorgen meer tijd kost dan gewenst. Circa 20% van de respondenten ervaart fysieke en psychische gezondheidsklachten voor het mantelzorgen (zie onderstaande quote bij figuur 1).

Op de vraag waar de mantelzorgers met problemen of hulp- en ondersteuningsvragen naar toe kunnen worden familie/vrienden (33,1%) en een professional (24,0%) het vaakst genoemd. Het gemeentelijk loket (7,0%) en het MVT loket Rheden en Rozendaal (1,7%) worden niet vaak genoemd. 18,7% van de respondenten gaat nergens met hulp- en ondersteuningsvragen naartoe.

Bijna een derde (30,2%) van de mantelzorgers geeft aan geen problemen of hulp- en ondersteuningsvragen te hebben. Van de mantelzorgers die dat wel hebben en daarmee niet naar het MVT loket Rheden en Rozendaal toe gaan geeft 40,2% aan wel te weten dat ze daar terecht kunnen voor ondersteuning en hulp bij het verlenen van mantelzorg.

'De fysieke en psychische belasting zijn erg zwaar. Je moet altijd klaar staan'

Vrijwilligers

Vrijwilligerswerk is werk dat in enig georganiseerd verband onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving. 40,7% van de respondenten in Rheden geeft aan vrijwilligerswerk te verrichten. Respondenten in de leeftijdscategorie <20 jaar verrichten gemiddeld het vaakst (100,0%) vrijwilligerswerk in de gemeente. Dit zijn echter slechts 5 respondenten.

Van de respondenten die geen vrijwilligerswerk verrichten geeft ongeveer de helft aan (51,0%) niet bereid te zijn en niet te overwegen dit in de toekomst te gaan doen. De overige respondenten (49,0%) zijn bereid of overwegen dit in wel te gaan doen. Daarvan geeft 33,3% aan te weten waar ze terecht kunnen voor hulp en advies. In de quote bij figuur 2 is aangegeven waar men onder andere advies over wenst. Hierbij worden vooral de gemeente/ het gemeentehuis, een welzijnsstichting en de vrijwilligerscentrale genoemd.

De belangrijkste redenen om op dit moment geen vrijwilligerswerk te doen is dat ze onvoldoende tijd voor vrijwilligerswerk hebben (49,7%), ze nergens 'aan vast' willen zitten (21,7%) en dat het een te zware lichamelijke belasting is (11,7%).

De respondenten die wel vrijwilligerswerk in de gemeente Rheden verrichten doen dit vooral 1-8 uur per week (53,9%). De meeste vrijwilligers (39,3%) geven aan vooral met vrijwilligerswerk voor een organisatie of vereniging te zijn begonnen omdat ze zijn gevraagd. Ook heeft 25,1% de organisatie zelf benaderd.

Leefbare omgeving

Van alle respondenten geeft 41,2% aan dat de buurtbewoners elkaar (zeer) goed ondersteunen en geeft 11,6% aan dat de buurtbewoners elkaar juist (zeer) slecht ondersteunen.

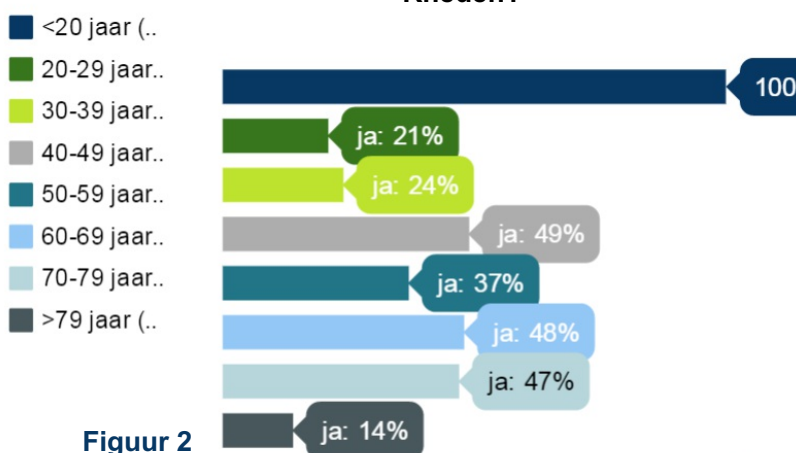
Steeds vaker voeren inwoners van de gemeente Rheden zelf acties en projecten uit in de eigen buurt of omgeving. Dit zijn projecten om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de eigen woon- en leefomgeving, zoals een schoonmaakfeest in de buurt. Bijna 70% van alle respondenten heeft aangegeven (nog) nooit een project of actie te hebben uitgevoerd of daaraan te hebben meegewerkt. 15,5% van de respondenten geeft aan het afgelopen jaar wel eens meegewerkt te hebben aan een project van een andere inwoner. Daarnaast zijn er ook respondenten die zelf een project of actie hebben uitgevoerd (11,6%), zie onderstaande quote.

Ruim de helft (52,2%) heeft zich uit eigen initiatief ingezet. Andere genoemde redenen hiervoor zijn naar aanleiding

'Ik wilde het altijd al, maar kan de kar niet trekken, kreeg geen hulp van anderen. Vanuit de buurtcoach kwamen er wel medebewoners in actie!'

Verricht u vrijwilligerswerk in de gemeente Rheden?

Figuur 2

'Advies over hoe ik om moet gaan met het feit dat ik liever betaald werk zou doen dan vrijwilligerswerk; ik heb namelijk geen inkomsten.'

van gesprekken met de buurtcoach (1,2%), Ik buurt mee! (10,6%) en met zowel de buurtcoach als Ik buurt mee! (5,0%).

Bijna twee derde (64,4%) van de respondenten die het afgelopen jaar aan een project of actie hebben meegewerkt is er van op de hoogte dat ze via de gemeente ondersteuning kunnen krijgen bij het opzetten of uitvoeren van acties of projecten in de eigen buurt of omgeving. Ruim de helft (53,4%) heeft daarbij ook ondersteuning gehad. Respondenten die ondersteuning hebben gekregen hebben dat vooral van een ambtenaar van de gemeente gehad (69,1%) en minder van de buurtcoach (43,6%). Ruim twee derde (69,1%) van de respondenten geeft aan dat de ondersteuning goed bij zijn/haar behoeften aansluit.

Van alle respondenten is 28,2% bekend met acties of projecten van inwoners voor het verbeteren van de woon- en leefomgeving in de gemeente. Vooral de acties Ik buurt mee, burens voor burens en het repair café worden genoemd.

Verder geeft 72,1% van alle respondenten aan een dorps huis of wijkcentrum in de gemeente Rheden te kennen. Meer dan de helft (56,6%) van de respondenten die een dorps huis of wijkcentrum kennen gaat er nooit naartoe en gaat dat in de toekomst waarschijnlijk ook niet doen. 14,9% is dat wel van plan. De overige respondenten (28,5%) die een dorps huis of wijkcentrum in de gemeente kennen gaan er wel eens naartoe.

Respondenten die wel eens een dorps huis bezoeken gaan het vaakst naar Dorps huis Rheden in Rheden (32,2%), gevolgd door De Paperclip in Velp (20,7%), De Poort in Velp (18,2%) en MFC De Oase in Dieren (18,0%).

Ondersteuning inwoners

Aan de hand van elf stellingen is het eenzaamheidsniveau van de respondenten berekend. Op totaalniveau is 2,9% ingedeeld in de categorie 'zeer sterke eenzaamheid', terwijl 5,8% sterk eenzaam is. De leeftijdscategorie 50-69 jaar heeft met respectievelijk 4,2% en 6,8% de meeste respondenten die in de categorie 'zeer sterke eenzaamheid' dan wel 'sterke eenzaamheid' vallen. In de leeftijdscategorie 30-49 jaar is 76,3% van de respondenten niet eenzaam. De resultaten staan in figuur 3.

Eenzaamheidsniveau binnen de gemeente Rheden			
16-29 jaar (n=32)		50-69 jaar (n=264)	
Niet eenzaam	62,5%	Niet eenzaam	62,9%
Matige eenzaamheid	31,1%	Matige eenzaamheid	26,1%
Sterke eenzaamheid	6,3%	Sterke eenzaamheid	6,8%
Zeer sterke eenzaamheid	0,0%	Zeer sterke eenzaamheid	4,2%
30-49 jaar (n=152)		>69 jaar (n=103)	
Niet eenzaam	76,3%	Niet eenzaam	58,3%
Matige eenzaamheid	17,8%	Matige eenzaamheid	33,0%
Sterke eenzaamheid	4,6%	Sterke eenzaamheid	5,8%
Zeer sterke eenzaamheid	1,3%	Zeer sterke eenzaamheid	2,9%
Totaal (n=551)			
Niet eenzaam	65,7%		
Matige eenzaamheid	25,6%		
Sterke eenzaamheid	5,8%		
Zeer sterke eenzaamheid	2,9%		

Figuur 3

Wat gebeurt er met de onderzoeksresultaten?

Het sociale beleid van de gemeente Rheden is gebaseerd op de visie dat de inwoner centraal staat. Op basis van deze visie is er een (preventief) pakket aan diensten ingericht die het (kwetsbare) inwoners gemakkelijker maken om zichzelf te redden en die het eenvoudiger maken om iets te betekenen voor een ander. Dit pakket aan diensten is aan u voorgelegd om te zien of:

- het huidige aanbod van de preventieve algemene Wmo voorzieningen is afgestemd op de vraag van de inwoner en het de inwoner bereikt;
- de inzet moet worden aangepast.

Via onderstaande link komt u terecht op de website van de gemeente Rheden. www.rheden.nl (klik hier) U treft hier het collegebesluit met bijbehorend memo. In dit memo treft u per onderdeel de vertaalslag. Verder willen wij benadrukken dat de gemeente Rheden samen met vrijwilligers de preventieve diensten in stand houdt. De gemeente faciliteert en ondersteunt haar vrijwilligers (naar behoefte) hierbij. De signalen in de rapportage moeten dan ook vanuit dat standpunt worden gezien: iedereen die vrijwilliger doet van haar eerste. Deze rapportage geeft de gemeente Rheden een eerste indruk van de behoefte aan en bekendheid van deze diensten.